

Градска управа за здравство

Упутство

за запослене који раде са прехранбеним намирницама
према чл. 43 став 1 бр. 1 Закона о спречавању зараза

Поштоване даме и господо!

Врло се лако у прехранбеним намирницама могу умножавати узрочници болести. Човек који поједе храну која садржава узрочнике болести може се тешко разболети. Ако се таква храна продаје или послужује у угоститељским објектима или заједничким установама, онда то може погодити **врло велики број људи.**

Због тог разлога не смете радити са храном али имате болести које узрокују одређени узрочници.

О којим је болестима реч?

Ради се о следећим болестима:

- тифус, паратифус, колера, дизентерија, салмонелоза и остале цревне заразне болести
- хепатитис А или хепатитис Е
- инфициране ране или кожне болести уколико постоји могућност да се узрочници болести пренесу на храну

Како се може препознати ове болести?

Само може лекар установити да ли имате неку од наведених болести. Ипак постоје **одређени знакови болести (симптоми)** који упућују на постојање болести и које можете најчешће лако препознати. То су:

- **прољев (ретка столица три или више пута дневно)**
- **висока температура са јаким боловима у глави, трбуху и зглобовима те прољев или затвореност**
- **жућкаста боја коже и очију, светла столица, танак млаз урина**
- **ране или отворена места од кожних болести која су црвена, лепљива, влажна или отечена**

Шта морате учинити ако установите да имате такве знакове болести?

Ако приметите да имате један или више наведених знакова болести, не смете радити са храном. Одмах посетите лекара! Кажите Вашем лекару да радите на припремању хране. Такође морате одмах информисати Вашег послодавца!

Ако не обавестите Вашег послодавца или ако наставите са обављањем Ваше делатности успркос болести, морате рачунати на **новчану казну до 25.000 Еура односно на казну затвора до пет година.**

Човек може бити преносилац болести и ако се не осећа болесним!

Одређени узрочници болести могу се још дуго време након обољења налазити у столици и ако више **нема знакова болести:**

- салмонеле
- шигеле
- вибриони колере kolere
- ентерохеморагичка Ешерихија коли (EHEC)

Лекар може помоћу анализе узорка столице утврдити дали сте преносилац ових болести. Ако се у столици пронађу узрочници болести такође не смете обављати горе наведене делатности!

Да ли значи да лица која у столици имају узрочнике болести или која имају један од наведених симптома уопште не смеју ићи на посао?

Забрана рада односи се **само на рад код спремања хране**. То значи да смете радити **на другим подручјима (нпр. у бироу)** уколико Вам то Ваше здравствено стање дозвољава.

Шта значи "Рад са прехранбеним намирницама"?

У рад са прехранбеним намирницама спадају следеће делатности:

- а) у кухињама угоститељских објеката и осталих установа где се припрема храна за више људи.
- б) у припреми, обради или стављању у промет прехранбених намирница.
- в) Важно је да овамо спадају и све делатности код којих се долази у додир са намирница само **преко предмета за свакодневну употребу** (нпр. приликом чишћења намирница).

Како можете допринети спречавању инфекција које су узроковане неисправним намирницама?

Пренос узрочника болести може се спречити правилном хигијеном. Томе можете придонети ако се **придржавате неколико једноставних правила:**

- Пре сваког почетка рада, пре сваке нове радне фазе и после сваког одласка на заход као прије и после јела добро оперите руке текућим сапуном под текућом водом. Руке осушите ручником за једнократну употребу.
- Пре почетка рада скините прстен (такође и брачни прстен) и сат са руке.
- Носите чисту заштитну одећу.
- Немојте кашљати или кихати у намирнице.
- Мале отворене ране на длановима или рукама покријте водонепропусним фластером.

Које су дужности послодавца?

- Ваш послодавац Вас сме запослити на раду са прехранбеним намирницама **само ако** сте предложили **потврду** Уреда за здравство!
- **Ов вас мора после запослења поново обучавати и ову обучавање понављати сваке две године.** Вашу сарадњу у обучавању послодавац мора писмено доказати.
- Послодавац мора чувати доказ о последњом обучавању заједно са потврдом **на радном месту** како би се могли показати приликом контроле.